

ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง และผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีได้ยื่นขอสอบราคา ต่อผู้ถูกฟ้องคดีตามประกาศดังกล่าวแล้ว ต่อมา คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้เปิดซอง สอบราคาและพิจารณาผลสอบราคาแล้วให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เป็นผู้ได้รับคัดเลือก โดยให้เหตุผลว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติถูกต้องตามประกาศดังกล่าวและ ข้อ ๓๕ (๑) (๒) (๓) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และเสนอผู้ถูกฟ้องคดีให้สั่งจ้าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีประกาศเทศบาลตำบลท่าข้าม เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เป็นผู้ได้รับการคัดเลือก ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการกระทำดังกล่าวไม่ชอบ ด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดี เนื่องจากห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ขาดคุณสมบัติของผู้เสนอราคา กล่าวคือ ได้เสนอเอกสารผลงานก่อสร้างประเภทงานทาง ซึ่งไม่ตรงกับผลงานก่อสร้างในประกาศ ข้อ ๑ ที่ต้องใช้ผลงานก่อสร้างประเภทสะพานหรือ ท่อเหลี่ยม ส่วนผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีคุณสมบัติถูกต้องตามประกาศและข้อ ๓๕ (๒) (๓) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ไม่ได้รับการพิจารณา การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นการกระทำ ที่ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียสิทธิจากการกระทำที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมายดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ที่ ต.ธ ๓๖/๒๕๕๐ (ที่ถูกคือ ตธ. ๓๘/๒๕๕๐) ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๐ คัดค้านประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดี ได้มีหนังสือ ที่ ตง ๕๒๖๐๑/๘๐๖ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า คณะกรรมการ เปิดซองสอบราคาได้พิจารณาผลงานก่อสร้างของผู้เสนอราคาทั้งสองรายแล้วมีความเห็นว่า มีลักษณะงานคอนกรีตเสริมเหล็กเช่นเดียวกันกับงานที่สอบราคาจ้าง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ข้ออ้าง ของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ตรงตามประกาศและระเบียบดังกล่าวข้างต้น และเป็นภารกิจกันไม่ให้ ผู้ฟ้องคดีได้เข้าทำสัญญาจ้างกับผู้ถูกฟ้องคดี การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศเทศบาลตำบล ท่าข้าม เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ จึงเป็นการ

/กระทำ...

กระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกประกาศเทศบาลตำบลท่าข้าม เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีเรียกผู้ฟ้องคดีเข้าทำสัญญาจ้างกับผู้ถูกฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ประกาศสอบราคาจ้าง โครงการก่อสร้างกำแพงกันดินสองฝั่งห้วยสาธารณะ จำนวน ๑ โครงการ ระยะทางรวม ๓๘๐ เมตร ราคากลาง ๑,๗๐๙,๐๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไขตามประกาศและเอกสารสอบราคาจ้างเลขที่ ๕/๒๕๕๐ ประการหนึ่งว่า ผู้มีสิทธิเสนอราคาต้องมีผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกันกับงานที่สอบราคาจ้าง ในวงเงินไม่น้อยกว่า ๘๕๔,๕๐๐ บาท กำหนดวันยื่นซองสอบราคาในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ มีผู้เสนอราคา จำนวน ๒ ราย คือ ผู้ฟ้องคดี เสนอราคา ๑,๖๙๔,๐๐๐ บาท และห้างหุ้นส่วนจำกัดปะเหลียนการก่อสร้าง เสนอราคา ๑,๕๖๔,๐๐๐ บาท โดยผลงานการก่อสร้างที่ทั้งสองรายเสนอมามีลักษณะเป็นประเภทเดียวกับงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีสอบราคาจ้างกำหนดไว้ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาพิจารณาแล้วเห็นว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบราคาแล้วต่ำกว่าราคาของผู้ฟ้องคดี ถึง ๑๓๐,๐๐๐ บาท ทั้งที่มีรายการวัสดุก่อสร้างที่มีมาตรฐานเหมือนกัน และยังต่ำกว่าราคากลางที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดถึง ๑๔๕,๐๐๐ บาท โดยผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำการต่อรองราคากับห้างหุ้นส่วนจำกัดปะเหลียนการก่อสร้างแล้ว ปรากฏว่าผู้เสนอราคายื่นราคาเดิม คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาพิจารณาแล้ว ให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกและประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ให้ทำงานโครงการก่อสร้างกำแพงกันดินสองฝั่งห้วยสาธารณะดังกล่าว ซึ่งการดำเนินการต่าง ๆ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕

/และที่แก้ไข...

และที่แก้ไขเพิ่มเติม กับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามประกาศสอบราคาจ้างทุกประการ อีกทั้ง การเลือกทำสัญญาจ้างกับห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ยังทำให้ผู้ถูกฟ้องคดี สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายประมาณถึง ๑๔๕,๐๐๐ บาท ซึ่งขณะนี้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามสัญญาจ้าง และคณะกรรมการ ตรวจสอบการจ้างได้ตรวจรับงานไว้เรียบร้อยแล้ว

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ขาดคุณสมบัติ เนื่องจากเสนอเอกสารผลงานก่อสร้างประเภทงานทาง ซึ่งไม่ตรงกับผลงานก่อสร้าง ในประกาศข้อ ๑ ซึ่งต้องใช้ผลงานก่อสร้างประเภทสะพานหรือท่อเหลี่ยม คณะกรรมการ ต้องไม่รับไว้พิจารณา ส่วนผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีคุณสมบัติถูกต้องตามประกาศ และข้อ ๓๕ (๒) (๓) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น เห็นว่า การพิจารณาผลงานการก่อสร้างของผู้เสนอราคา ที่ต้องเป็นผลงานการก่อสร้างประเภทเดียวกับงานที่สอบราคาจ้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ ผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ของงานก่อสร้างในประเภทเดียวกัน และคำนึงถึงมูลค่างานที่ ผู้รับจ้างเคยได้ดำเนินการมาด้วยแล้ว ตามนัยหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กพ) ๑๒๐๔/ว ๑๑๔๔๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ การก่อสร้างกำแพงดิน (ที่ถูกคือ กำแพงกันดิน) เป็นการก่อสร้างบนพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นทางยาวเช่นเดียวกับการก่อสร้าง ทาง (ถนน) การใช้เทคนิคการก่อสร้าง วิธีการก่อสร้างที่เป็นลักษณะคอนกรีตเสริมเหล็ก ตลอดจนหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ได้จำแนกงานก่อสร้างของทางราชการเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน โดยมีความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างทาง หมายถึง การก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ หรือการบำรุงรักษาทางหรือถนน ซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรสาธารณะ ทางบก ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดิน ใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น นอกจากทางรถไฟ และให้หมายความรวมถึงที่ดิน พืช พันธุ์ไม้ทุกชนิด ท่อกลม รางระบายน้ำ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หลักระยะ ป้ายจราจร เครื่องหมาย

/เครื่องสัญญาณ...

เครื่องสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณ ที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร ที่พักริมทาง และอาคารหรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์งานทางบรรดาที่มีอยู่ หรือจัดไว้ในเขตทางหลวง และเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือผู้ใช้ทางหลวงนั้น ส่วนความหมายและขอบเขตงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม หมายถึง การก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ หรือบำรุงรักษาสะพานท่อเหลี่ยม และสะพานลอยคนเดินข้าม ซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรสาธารณะทางบก ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น นอกจากทางรถไฟ และให้หมายความรวมถึงอุโมงค์ ท่าเรือสำหรับขึ้นหรือลงรถที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวง และเพื่อประโยชน์แก่งานทางนั้นด้วย ดังนั้น ผลงานการก่อสร้างที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีนั้น เป็นผลงานการก่อสร้างประเภทเดียวกับงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีประกาศสอบราคาจ้าง รวมถึงผลงานของผู้ฟ้องคดีก็เป็นผลงานการก่อสร้างประเภทเดียวกับงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีสอบราคาจ้าง แต่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เสนอราคาต่ำกว่า อีกประการหนึ่ง ตามผลงานของผู้ฟ้องคดีที่เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีพร้อมเอกสารเสนอราคา ถ้าหากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผลงานการก่อสร้างถนน (งานทาง) ไม่เป็นผลงานประเภทเดียวกับงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีสอบราคาจ้างแล้ว หากพิจารณารายละเอียดของผลงานที่ผู้ฟ้องคดียื่นเสนอราคามาในเชิงลึกแล้ว จะเห็นได้ว่าเฉพาะปริมาณรายละเอียดที่ปรากฏนั้นก็มิได้มีวงเงินค่าก่อสร้างถึง ๘๕๔,๕๐๐ บาท ซึ่งเป็นวงเงินที่กำหนดสำหรับผลงานก่อสร้างตามเอกสารสอบราคาจ้างเลขที่ ๕/๒๕๕๐ ตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เรื่องสอบราคาจ้าง เมื่อเป็นเช่นนั้น ผู้ฟ้องคดีก็มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนถูกต้องตามประกาศแต่อย่างใด การพิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคา ผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาโดยยึดหลักความโปร่งใส ถูกต้องตามระเบียบความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และความรับผิดชอบ ต่อผลสำเร็จของงาน ซึ่งผู้ได้รับการคัดเลือกคือห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง มีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วนทุกประการ ดังนั้น ประกาศของผู้ถูกฟ้องคดี เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ จึงชอบด้วยกฎหมาย

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า ผลงานก่อสร้างของห้างหุ้นส่วนจำกัด
ปะเหลียนการก่อสร้าง ไม่ถูกต้องตามประกาศข้อ ๑ เพราะเหตุว่าเป็นผลงานประเภท
ถนนคอนกรีตซึ่งเป็นงานทาง แต่ตามประกาศผู้ถูกฟ้องคดีได้ระบุในใบสรุปการประมาณ
การค่าก่อสร้าง รายการที่ ๒ ว่าเป็นประเภทงานสะพานและท่อเหลี่ยม ซึ่งไม่ตรงตามประกาศ
ของผู้ถูกฟ้องคดี คณะกรรมการจึงไม่ควรรับพิจารณาการเสนอราคาของห้างหุ้นส่วนจำกัด
ปะเหลียนการก่อสร้าง เพราะไม่มีคุณสมบัติถูกต้องและไม่ชอบด้วยข้อ ๓๕ (๒) (๓) ของ
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่วนผู้ฟ้องคดีมีผลงานเป็นประเภทงานก่อสร้างถูกต้องตามเงื่อนไขตามประกาศ
ข้อ ๑ และที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่าตามผลงานการก่อสร้างของผู้ฟ้องคดีที่เสนอราคาต่อ
ผู้ถูกฟ้องคดีพร้อมเอกสารประกอบการเสนอราคา เมื่อพิจารณารายละเอียดของผลงาน
ที่ผู้ฟ้องคดีเสนอราคาในเชิงลึกแล้วก็จะเห็นได้ว่าเฉพาะปริมาณรางระบายน้ำหรือท่อเหลี่ยม
ที่ปรากฏนั้นก็มิได้มีวงเงินค่าก่อสร้างถึง ๘๕๔,๕๐๐ บาท นั้น เห็นว่า ผลงานการก่อสร้าง
ของผู้ฟ้องคดีเป็นผลงานก่อสร้างสูงถึง ๑,๓๙๙,๐๐๐ บาท เป็นผลงานประเภทเดียวกับ
งานที่สอบราคาจ้างตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดี ข้อ ๑ มีปริมาณงานครบถ้วนถูกต้อง
ตามประกาศโดยเป็นงานก่อสร้างตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๔/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม
๒๕๔๕ ซึ่งเป็นสัญญาเพียงฉบับเดียวและเป็นไปตามประกาศทุกประการ

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การเพิ่มเติมว่า ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผลงานก่อสร้างของ
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ไม่ถูกต้องตามประกาศ เพราะเหตุว่าประกาศ
สอบราคาจ้างได้ระบุในใบสรุปประมาณการก่อสร้างไม่ตรงตามผลงานประเภทถนนคอนกรีต
เสริมเหล็กซึ่งเป็นงานทาง นั้น เห็นว่า ใบสรุปประมาณการก่อสร้างเป็นเพียงการประมาณ
ราคางานก่อสร้างเพื่อคำนวณราคาการก่อสร้างของงานที่สอบราคา ซึ่งไม่ใช่เป็นการกำหนด
ประเภทของงานก่อสร้างนั้นๆ เช่นเดียวกับที่เทศบาลตำบลทุ่งยาวสรุปผลการประมาณ
การก่อสร้างโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมรางระบายน้ำคอนกรีตเสริม
เหล็กถนนสมาคมสหธรรม เทศบาลตำบลทุ่งยาว ซึ่งเป็นผลงานการก่อสร้างที่ผู้ฟ้องคดียื่น
ของสอบราคา ก็เป็นประเภทงานทาง เมื่อพิจารณาโครงการก่อสร้างกำแพงกันดินสองฝั่ง

/ท้ายสาขาระณะ...

ห่วยสาธารณะของผู้ถูกฟ้องคดี ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ นั้น อยู่ในประเภทงานทาง ดังนั้น ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง จึงมีคุณสมบัติ ถูกต้องตามข้อ ๓๕ (๒) (๓) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนที่ ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผลงานการก่อสร้างของผู้ฟ้องคดีเป็นผลงานก่อสร้างสูงถึง ๑,๓๙๙,๐๐๐ บาท เป็นผลงานประเภทเดียวกับงานที่สอบราคาจ้างตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดี นั้น เห็นว่า ตามหนังสือรับรองผลงานก่อสร้างของผู้ฟ้องคดีเมื่อนำหลักวิชาชีพช่างโยธาเข้ามา ประกอบการพิจารณาในเชิงลึกแล้ว ผลงานการก่อสร้างแยกออกได้เป็น ๒ งาน คือ (๑) งานก่อสร้างถนนซึ่งเป็นงานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ที่มีความกว้าง ๙.๑๐ เมตร ยาว ๒๗๐.๕๐ เมตร หรือเท่ากับ ๒,๔๖๑.๕๕ ตารางเมตร คิดเป็นวงเงินค่าก่อสร้างประมาณ ๑,๒๙๒,๗๒๔.๕๑ บาท (๒) งานก่อสร้างรางระบายน้ำ มีความกว้าง ๐.๔๐ เมตร ลึกเฉลี่ย ๐.๖๐ เมตร หน้า ๐.๑๕๘ เมตร ยาว ๔๙ เมตร คิดเป็นวงเงินประมาณ ๑๑๔,๗๑๗.๗๓ บาท (ไม่รวมค่าป้ายโครงการ) ดังนั้น เมื่อพิจารณางานก่อสร้างรางระบายน้ำที่คำนวณมาแล้ว มีวงเงินการก่อสร้างไม่ถึง ๘๕๔,๕๐๐ บาท จึงถือว่าผลงานที่ผู้ฟ้องคดีเสนอมาไม่เป็นไปตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดี และแม้ว่าจะเป็นสัญญาเพียงฉบับเดียวก็ไม่สามารถที่จะรวมงานทั้งสองเพื่อให้ได้วงเงินตามข้อกำหนดประกาศสอบราคา ข้อ ๒.๕ ทั้งนี้ เนื่องจากการก่อสร้างถนนและรางระบายน้ำมิได้เป็นส่วนควบซึ่งกันและกันที่ไม่สามารถแยกจากกันได้ อันเป็นผลให้ส่วนใดส่วนหนึ่งใช้การไม่ได้หรือเกิดความเสียหายจากการกระทำหรืองดเว้น กระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หากแต่การก่อสร้างถนนและรางระบายน้ำในคราวเดียวกันเป็นวิธีการบริหารจัดการที่เจ้าของโครงการและงบประมาณจะพิจารณาดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสมเท่านั้น

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามข้อ ๓๕ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดว่า คณะกรรมการเปิดซองสอบราคามีหน้าที่ดังนี้...(๒) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา ใบเสนอราคา แคตตาล็อก หรือแบบรูปและรายการละเอียดแล้วคัดเลือก

/ผู้เสนอราคา...

ผู้เสนอราคาที่ถูกต้องตามเงื่อนไขในเอกสารสอบราคา (๓) พิจารณาคัดเลือกพัสดุหรืองานจ้างของผู้เสนอราคาที่ถูกต้องตาม (๒) ที่มีคุณภาพและคุณสมบัติเป็นประโยชน์ต่อหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และเสนอให้ซื้อหรือจ้างจากรายที่คัดเลือกไว้แล้ว ซึ่งเสนอราคาต่ำสุด และตามข้อ ๒.๕ ของเอกสารสอบราคาจ้างเลขที่ ๕/๒๕๕๐ แนบท้ายประกาศสอบราคาจ้างก่อสร้างกำแพงกันดินสองฝั่งห้วยสาธารณะฯ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ระบุว่า ผู้เสนอราคาจะต้องมีผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกับงานที่สอบราคาจ้าง เป็นนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาผู้มีอาชีพรับจ้างงานที่สอบราคาจ้างดังกล่าว (ซึ่งมีผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกันกับงานที่สอบราคาจ้าง) ในวงเงินไม่น้อยกว่า ๘๕๔,๕๐๐ บาท เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ซื้อเอกสารสอบราคาและได้ยื่นซองใบเสนอราคาต่อผู้ถูกฟ้องคดี พร้อมผู้เข้าสอบราคาอีก ๑ ราย คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ฟ้องคดี และห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง แล้ว เห็นว่าผู้เสนอราคาทั้งสองรายไม่เป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกัน และมีคุณสมบัติเป็นผู้มีอาชีพรับจ้างงานที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้สอบราคาจ้าง รวมทั้งพิจารณาผลงานก่อสร้างของผู้เสนอราคาทั้งสองรายแล้ว เห็นว่ามีลักษณะงานคอนกรีตเสริมเหล็ก เช่นเดียวกับงานที่สอบราคาจ้าง และพิจารณาจากราคารวมของผู้เสนอราคาทั้งสองราย ปรากฏว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ได้เสนอราคาเป็นจำนวนเงิน ๑,๕๖๔,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดและไม่เกินวงเงินงบประมาณ โดยได้ต่อรองราคาแล้วแต่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ยืนยันราคาเดิม จึงเสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้อนุมัติให้ดำเนินการได้ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา จึงมีประกาศเทศบาลตำบลท่าข้าม เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในการสอบราคาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ได้ยื่นซองใบเสนอราคาโดยเสนอผลงานก่อสร้างเป็นประเภทงานทาง ซึ่งไม่ตรงกับผลงานก่อสร้างตามประกาศสอบราคาจ้าง ข้อ ๑ ที่กำหนดให้ต้องเสนอผลงานก่อสร้างประเภทสะพานหรือท่อเหลี่ยม คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาจึงต้องไม่รับพิจารณาราคาของ

/ห้างหุ้นส่วนจำกัด...

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาผลสอบราคาแล้ว ให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดี กรณีจึงมีปัญหาที่จะต้องพิจารณาก่อนว่า ผลงานก่อสร้าง ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เสนอในการสอบราคาจ้างตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกันกับงานที่สอบราคาจ้างหรือไม่ เมื่อพิจารณา หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ซึ่งได้ให้ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างทางว่า หมายถึง การก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ หรือการบำรุงรักษาทางหรือถนน ซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจร สาธารณะทางบก ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์ อย่างอื่น นอกจากทางรถไฟ และให้หมายความรวมถึงที่ดิน พืช พันธุ์ไม้ทุกชนิด ท่อกลม รางระบายน้ำ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หลักกระยะ ป้ายจราจร เครื่องหมาย เครื่องสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณ ที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร ที่พักริมทาง และอาคารหรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์งานทางบรรดาที่มีอยู่ หรือที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวง และเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือผู้ใช้ทางหลวงนั้น และให้ความหมายและขอบเขตของ งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยมว่า หมายถึง การก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ หรือ การบำรุงรักษาสะพาน ท่อเหลี่ยม และสะพานลอยคนเดินข้าม ซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ ในการจราจรสาธารณะทางบก ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือ เหนืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น นอกจากทางรถไฟ และให้หมายความรวมถึงอุโมงค์ ท่าเรือ สำหรับขึ้นหรือลงรถที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวง และเพื่อประโยชน์แก่งานทางนั้นด้วยแล้ว เห็นว่า งานก่อสร้างกำแพงกันดินสองฝั่งห้วยสาธารณะ ตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดี เรื่อง สอบราคาจ้าง ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เป็นงานก่อสร้างที่อยู่ในความหมายและ ขอบเขตของงานก่อสร้างทาง งานตามประกาศสอบราคาจ้างก่อสร้างของผู้ถูกฟ้องคดี ดังกล่าวจึงเป็นงานก่อสร้างประเภทงานทาง มิใช่งานก่อสร้างประเภทสะพานหรือท่อเหลี่ยม แต่อย่างใด และเมื่อพิจารณาหนังสือรับรองผลงานการก่อสร้างของห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ตามหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ที่ ตง ๗๔๐๐๒/๒๙๙

/ลงวันที่...

ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามได้รับรองว่าห้างหุ้นส่วน จำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ได้รับจ้างทำงานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก คสล. สายทอนชะงู หมู่ที่ ๑ ฝิวจราชกรกว้าง ๕ เมตร ยาว ๓๐๐ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร หรือมีพื้นที่ ไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ ตารางเมตร ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๐๔/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๐ เป็นเงิน ๘๘๘,๐๐๐ บาท ซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ได้เสนอเป็น ผลงานก่อสร้างว่าเป็นประเภทเดียวกันกับงานที่สอบราคาจ้างในครั้งนี้อยู่ในความหมาย และขอบเขตของงานก่อสร้างประเภทงานทาง จึงถือว่าผลงานก่อสร้างที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เสนอในการสอบราคาจ้างเป็นผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกันกับ งานที่สอบราคาจ้างตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดี จึงไม่อาจรับฟังได้ และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้ตรวจสอบ คุณสมบัติและพิจารณาราคาของห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง และผู้ฟ้องคดีแล้ว เห็นว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง และผู้ฟ้องคดีไม่มีผลประโยชน์ร่วมกัน มีคุณสมบัติเป็นผู้มีอาชีพที่รับจ้างที่ได้สอบราคา และผลงานก่อสร้างเป็นลักษณะ งานคอนกรีตเสริมเหล็กเช่นเดียวกับงานที่สอบราคาจ้าง แต่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียน การก่อสร้าง เสนอราคาต่ำสุดและไม่เกินวงเงินงบประมาณ และเสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดี จึงเป็นการดำเนินการตามข้อ ๓๕ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของ หน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อ ๒.๕ ของเอกสารสอบราคาจ้าง เลขที่ ๕/๒๕๕๐ แนบท้ายประกาศสอบราคาจ้างก่อสร้างกำแพงกันดินสองฝั่งห้วยสาธารณะ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ที่กำหนดไว้แล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยคณะกรรมการ เปิดซองสอบราคาได้มีประกาศเทศบาลตำบลท่าข้าม เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับ การคัดเลือก ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เป็น ผู้ได้รับการคัดเลือกในการสอบราคาก่อสร้างกำแพงกันดินสองฝั่งห้วยสาธารณะ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ อันถือเป็นคำสั่งปฏิบัติให้มีผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า โครงการก่อสร้างกำแพงกันดินสองฝั่งห้วยสาธารณะ ผู้เสนอราคาต้องมีผลงานการก่อสร้างประเภทเดียวกันกับงานที่สอบราคา ตามข้อ ๒.๕ ของ เอกสารสอบราคาจ้างเลขที่ ๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ คือ ต้องเป็นงานก่อสร้าง ท่อเหลี่ยม หรือสะพาน หรืองานชลประทาน ไม่ใช่งานก่อสร้างถนนคอนกรีต คำว่าประเภท เดียวกันต้องยึดหลักเกณฑ์ของงานก่อสร้างหลัก คือ ถนน สะพาน เขื่อน มิใช่เอางาน ก่อสร้างที่เป็นส่วนประกอบของงานหลักมาพิจารณาเป็นสำคัญ มิฉะนั้นงานก่อสร้างทาง สามารถนำไปเป็นผลงานก่อสร้างเสนอราคาได้ทุกงานไม่ว่าประปา ไฟฟ้า งานทาสี งานก่อสร้างกำแพงกันดินในห้วยสาธารณะเป็นประเภทงานก่อสร้างสะพานหรือท่อเหลี่ยม เป็นงานก่อสร้างในน้ำอันเป็นงานก่อสร้างประเภทการชลประทาน ผลงานก่อสร้างต้อง เป็นประเภทเดียวกันกับงานที่สอบราคาและต้องเป็นผู้รับจ้างที่มีผลงานก่อสร้างมาแล้ว เข้าใจลักษณะงานก่อสร้างในพื้นที่ ในน้ำ เป็นอย่างดี เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ทางราชการ เป็นอย่างสูงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ส่วนการก่อสร้างถนนคอนกรีตนั้น ลักษณะ งานก่อสร้าง เครื่องมือเครื่องใช้ วิธีการก่อสร้างแตกต่างกันโดยสิ้นเชิงกับการก่อสร้าง งานกำแพงกันดิน ท่อเหลี่ยม หรืองานก่อสร้างสะพาน หรืองานชลประทาน เนื่องจา กการก่อสร้างกำแพงกันดินนั้น วิธีการก่อสร้าง เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์การก่อสร้างเหมือนกับการ ก่อสร้างท่อเหลี่ยม หรือสะพาน เพราะเป็นการก่อสร้างในน้ำ ในห้วยสาธารณะ ส่วน งานก่อสร้างทางหรือถนนคอนกรีตเป็นการก่อสร้างบนพื้นดินย่อมแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง การก่อสร้างกำแพงกันดินในห้วยสาธารณะตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเพียง ส่วนประกอบของงานก่อสร้างทางหรือถนนเท่านั้น ที่ศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่า งานก่อสร้าง กำแพงกันดินในห้วยสาธารณะเป็นงานก่อสร้างที่อยู่ในความหมายและขอบเขตของ งานก่อสร้างทาง มิใช่งานก่อสร้างสะพาน หรือท่อเหลี่ยมแต่อย่างใด และสามารถนำผลงาน ก่อสร้างถนนคอนกรีตมาเสนอราคาได้นั้น ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย เพราะผลงานก่อสร้าง ถนนคอนกรีตไม่ได้เป็นงานก่อสร้างประเภทเดียวกันกับงานตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดี ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง จึงขาดคุณสมบัติในการเสนอราคาครั้งนี้ การที่ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคามีมติเห็นควรจ้าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง

/เป็นผู้เสนอ...

เป็นผู้เสนอราคาได้ และมีคุณสมบัติถูกต้อง จึงเป็นการดำเนินการเปิดซองสอบราคาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและขัดแย้งกับประกาศสอบราคาของผู้ผูกฟองคดี ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นและพิพากษาให้เป็นไปตามคำฟ้องของผู้ผูกฟองคดีต่อไป

ผู้ผูกฟองคดีแก้อุทธรณ์ว่า งานก่อสร้างกำแพงกันดินสองฝั่งห้วยสาธารณะตามประกาศของผู้ผูกฟองคดี เรื่อง สอบราคาจ้าง ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เป็นงานก่อสร้างที่อยู่ในความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างทาง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ การที่ผู้ผูกฟองคดีอ้างว่า วิธีการก่อสร้าง เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์การก่อสร้างกำแพงกันดินเหมือนกับการก่อสร้างท่อเหลี่ยมหรือสะพาน เพราะเป็นการก่อสร้างในน้ำ ส่วนงานก่อสร้างทางหรือถนนคอนกรีตเป็นการก่อสร้างบนพื้นดินย่อมแตกต่างกันนั้น การก่อสร้างต้องถือเอาลักษณะของงานและประเภทของงานเป็นสำคัญ มิใช่ถือเอาตามเครื่องมือเครื่องใช้หรือสถานที่ในการดำเนินการก่อสร้างมาเป็นตัวชี้วัดประเภทของงาน ผลงานการก่อสร้างของห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง จึงเป็นประเภทเดียวกันกับงานที่สอบราคาจ้างครั้งนี้ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ไม่ขาดคุณสมบัติในการเสนอราคาตามที่ผู้ผูกฟองคดีกล่าวอ้าง อีกทั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด ดังนั้น การที่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาของผู้ผูกฟองคดีได้มีประกาศเทศบาลตำบลท่าข้าม เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับคัดเลือก ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในการสอบราคาก่อสร้างกำแพงกันดินสองฝั่งห้วยสาธารณะ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

/ศาลปกครองสูงสุด...

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย
ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีประกาศ เรื่อง สอบราคาจ้างลงวันที่
๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เพื่อจ้างก่อสร้างกำแพงกันดินสองฝั่งห้วยสาธารณะ ระยะทาง
๓๘๐ เมตร ราคากลาง ๑,๗๐๙,๐๐๐ บาท โดยกำหนดยื่นซองสอบราคาในระหว่างวันที่ ๑๓
กรกฎาคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ และกำหนดเปิดซองสอบราคาในวันที่ ๒
สิงหาคม ๒๕๕๐ ปรากฏว่ามีผู้ยื่นซองสอบราคา จำนวน ๒ ราย ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ปะเหลียนการก่อสร้าง เสนอราคา ๑,๕๖๔,๐๐๐ บาท และผู้ฟ้องคดี เสนอราคา ๑,๖๙๔,๐๐๐ บาท
ต่อมา คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้เปิดซองสอบราคาและมีบันทึกลงวันที่ ๒
สิงหาคม ๒๕๕๐ รายงานผู้ถูกฟ้องคดีว่า ผู้เสนอราคาทั้งสองรายไม่มีผลประโยชน์ร่วมกันและ
มีคุณสมบัติเป็นผู้มีอาชีพรับจ้างที่ได้สอบราคา และได้พิจารณาผลงานการก่อสร้างของ
ผู้เสนอราคาทั้งสองรายเห็นว่าเป็นลักษณะงานคอนกรีตเสริมเหล็กเช่นเดียวกับงาน
ที่สอบราคาจ้าง กล่าวคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เสนอผลงานก่อสร้าง
ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก คสล. สายทอนชะงู หมู่ที่ ๑ ขนาดผิวจราจรกว้าง ๕ เมตร ยาว
๓๐๐ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ ตารางเมตร ตามสัญญาจ้าง
เลขที่ ๐๔/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๐ เป็นเงิน ๘๘๘,๐๐๐ บาท และผู้ฟ้องคดีเสนอ
ผลงานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก คสล. ถนนสหธรรม ตอน ๒ ขนาดผิวจราจร
กว้าง ๙.๑๐ เมตร ยาว ๒๗๐.๕๐ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า
๒,๔๖๑.๕๕ ตารางเมตร พร้อมก่อสร้างรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดกว้าง
๐.๔๐ เมตร ลึกเฉลี่ย ๐.๖๐ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร ยาว ๔๙ เมตร เป็นเงิน ๑,๓๙๙,๐๐๐ บาท
ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๔/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๕ และพิจารณาจากราคารวม
ของผู้เสนอราคาทั้งสองราย ปรากฏว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เป็นผู้เสนอ
ราคาต่ำสุดและไม่เกินวงเงินงบประมาณ และเพื่อประโยชน์ของทางราชการคณะกรรมการ
เปิดซองสอบราคาได้ต่อรองราคาแล้ว แต่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ยืนยัน
ราคาเดิม ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วมีคำสั่งอนุมัติให้ดำเนินการตามที่คณะกรรมการ

/เปิดซอง...

เปิดซองสอบราคาเสนอ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาจึงได้มีประกาศเทศบาลตำบลท่าข้าม เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เป็นผู้ได้รับการคัดเลือก ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการพิจารณาผลการสอบราคา ของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ขาดคุณสมบัติของผู้เสนอราคา กล่าวคือ เสนอเอกสารผลงาน ก่อสร้างประเภทงานทาง ซึ่งไม่ตรงกับผลงานก่อสร้างตามประกาศสอบราคาจ้าง ข้อ ๑ ซึ่งต้องใช้ผลงานก่อสร้างประเภทสะพานหรือท่อเหลี่ยม ส่วนผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีคุณสมบัติ ถูกต้องแต่ไม่ได้รับการพิจารณา และเป็นกรกีดกันไม่ให้ผู้ฟ้องคดีได้เข้าทำสัญญากับ ผู้ถูกฟ้องคดี จึงมีหนังสือ ที่ ตช. ๓๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๐ คัดค้านประกาศ ของผู้ถูกฟ้องคดีโดยขอให้ยกเลิกประกาศดังกล่าวและให้เรียกผู้ฟ้องคดีเข้าทำสัญญาจ้าง ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ตง ๕๒๖๐๑/๘๐๖ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ แจ้ง ผู้ฟ้องคดีว่าการพิจารณาของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้กระทำโดยถูกต้อง ตามระเบียบและกฎหมายทุกประการโดยไม่ได้กีดกันผู้ฟ้องคดี และได้ทำสัญญาว่าจ้าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ให้ทำงานก่อสร้างกำแพงกันดินสองฝั่งห้วยสาธารณะ ตามประกาศดังกล่าวแล้วตามสัญญาจ้างเลขที่ ๑๐/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ ซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง ได้ดำเนินการก่อสร้างตามสัญญาจ้างแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๐ และผู้ถูกฟ้องคดีได้ตรวจรับงานแล้วเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกประกาศเทศบาลตำบลท่าข้าม เรื่อง ประกาศ รายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่เป็นธรรม และทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงฟ้องต่อศาลเป็นคดีนี้

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีว่า ประกาศของ ผู้ถูกฟ้องคดี เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ที่ให้ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในการสอบราคาเป็น การกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

/พิเคราะห์...

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด
 ประเหลียนการก่อสร้าง เป็นผู้มีความสมบัติเป็นผู้เสนอราคาตามประกาศเทศบาลตำบลท่าข้าม
 เรื่อง สอบราคาจ้าง ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ หรือไม่ โดยที่ข้อ ๓๕ ของระเบียบ
 กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕
 กำหนดว่า คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา มีหน้าที่ ดังนี้ ... (๒) ตรวจสอบคุณสมบัติของ
 ผู้เสนอราคา ใบเสนอราคา แคตตาล็อก หรือแบบรูปและรายการละเอียด แล้วคัดเลือก
 ผู้เสนอราคาที่ต้องทำตามเงื่อนไขในเอกสารสอบราคา (๓) พิจารณาคัดเลือกพัสดุหรือ
 งานจ้างของผู้เสนอราคาที่ต้องทำตาม (๒) ที่มีคุณภาพและคุณสมบัติเป็นประโยชน์
 ต่อหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และเสนอให้ซื้อหรือจ้างจากรายที่คัดเลือกไว้แล้ว
 ซึ่งเสนอราคาต่ำสุด ประกอบกับข้อ ๑ ของประกาศเทศบาลตำบลท่าข้าม เรื่อง สอบราคาจ้าง
 ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ และข้อ ๒.๕ ของเอกสารสอบราคาจ้างเลขที่ ๕/๒๕๕๐
 ตามประกาศเทศบาลตำบลท่าข้าม เรื่อง สอบราคาจ้างดังกล่าว ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม
 ๒๕๕๐ กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเสนอราคาว่า ผู้เสนอราคาจะต้องมีผลงานก่อสร้าง
 ประเภทเดียวกับงานที่สอบราคาจ้าง เป็นนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาผู้มีอาชีพรับจ้างงาน
 ที่สอบราคาจ้างดังกล่าว (ซึ่งมีผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกันกับงานที่สอบราคาจ้าง)
 ในวงเงินไม่น้อยกว่า ๘๕๔,๕๐๐ บาท ดังนั้น การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา
 นอกจากจะพิจารณาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้างต้นแล้ว จะต้องพิจารณาตามเงื่อนไข
 ในเอกสารสอบราคาจ้างดังกล่าวด้วย

ในประเด็นนี้ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้เสนอราคาต้องมีผลงานการก่อสร้าง
 ประเภทเดียวกันกับงานที่สอบราคา กล่าวคือ ต้องเป็นงานก่อสร้างท่อเหลี่ยมหรือสะพาน
 หรืองานชลประทาน ไม่ใช่งานก่อสร้างถนนคอนกรีต เนื่องจากมีลักษณะงานก่อสร้าง
 เครื่องมือเครื่องใช้และวิธีการก่อสร้างแตกต่างกันโดยสิ้นเชิงกับการก่อสร้างกำแพงกันดิน
 ในห้วยสาธารณะตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดี งานประเภทเดียวกันต้องยึดหลักเกณฑ์ของ
 งานก่อสร้างหลักมิใช่ช่างานก่อสร้างที่เป็นส่วนประกอบของงานหลักมาพิจารณา และการก่อสร้าง
 กำแพงกันดินมีวิธีการ เครื่องมือเครื่องใช้ เหมือนกับการก่อสร้างท่อเหลี่ยมหรือสะพาน

/เพราะเป็นการ...

เพราะเป็นการก่อสร้างในน้ำ ต่างจากการก่อสร้างถนนคอนกรีตที่เป็นการก่อสร้างบนพื้นดิน การที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง นำผลงานการก่อสร้างถนนคอนกรีต มาประกอบการเสนอราคา จึงขัดแย้งกับประกาศสอบราคาของผู้ถูกฟ้องคดีและขาดคุณสมบัติ ในการเสนอราคา การดำเนินการเปิดซองสอบราคาจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น เห็นว่า การกำหนดให้ผู้มีอาชีพรับจ้างที่สอบราคาจ้างต้องมีผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกันกับ งานที่สอบราคาจ้าง เป็นข้อความตามแนวทางที่คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุได้แจ้งเวียน ตัวอย่างเอกสารประกวดราคาจ้าง เพื่อให้ส่วนราชการต่าง ๆ ถือเป็นแนวปฏิบัติ โดยมี วัตถุประสงค์จะให้ได้ว่าผู้รับจ้างที่มีประสบการณ์ของงานก่อสร้างในประเภทเดียวกัน และคำนึงถึงมูลค่าของราคาค่างานที่ผู้รับจ้างเคยดำเนินการมาแล้วด้วย ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดี ได้นำข้อความดังกล่าวมาระบุไว้ในเอกสารประกาศสอบราคาจ้าง ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ คำว่าผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกันกับงานที่สอบราคาจ้าง จึงหมายถึง ผลงาน ที่มีลักษณะเป็นการก่อสร้างโดยมีเครื่องมือเครื่องใช้ตลอดจนอุปกรณ์การก่อสร้างและวิธีการ ดำเนินการในลักษณะเดียวกัน แต่มิได้หมายความว่าเมื่อเป็นประเภทเดียวกันแล้วจะต้อง เป็นการดำเนินการที่เหมือนกันทุกประการ เพียงแต่แบ่งออกไปเป็นพวกเดียวกันหรืออยู่ ในกลุ่มเดียวกันก็ถือได้ว่าเป็นการก่อสร้างในประเภทเดียวกันได้ อีกทั้งคณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เห็นชอบหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลาง งานก่อสร้าง ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และกระทรวงการคลัง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๕/ว๙ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๐ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลาง งานก่อสร้าง แจ้งเวียนให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ หัวหน้าหน่วยงานอิสระ และหัวหน้ารัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งให้ หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของราชการบริหารส่วนกลางย่อม ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวด้วย ซึ่งตามเอกสารหลักเกณฑ์การกำหนด ราคากลางดังกล่าว ได้จำแนกงานก่อสร้างของทางราชการเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน

/และได้...

และได้กำหนดความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างแต่ละประเภทเพื่อเป็นแนวทางสำหรับพิจารณาไว้ว่า งานก่อสร้างทาง หมายถึง การก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ หรือ การบำรุงรักษาทางหรือถนน ซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรสาธารณะทางบก ไม่ว่าจะในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น นอกจากทางรถไฟ และให้หมายความรวมถึงที่ดิน พืช พันธุ์ไม้ทุกชนิด ท่อกลม รางระบายน้ำ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หลักกระยะ ป้ายจราจร เครื่องหมาย เครื่องสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณ ที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร ที่พักริมทาง และอาคารหรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์งานทางบรรดาที่มีอยู่ หรือที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวง และเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือผู้ใช้ทางหลวงนั้น และให้ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยมว่า หมายถึง การก่อสร้าง การขยาย การบูรณะ หรือ การบำรุงรักษาสะพาน ท่อเหลี่ยม และสะพานลอยคนเดินข้าม ซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรสาธารณะทางบก ไม่ว่าจะในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น นอกจากทางรถไฟ และให้หมายความรวมถึงอุโมงค์ ทำเรือสำหรับขึ้นหรือลงรถที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวง และเพื่อประโยชน์แก่งานทางนั้นด้วย จากบทนิยามตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างดังกล่าวจะเห็นว่า งานก่อสร้างทาง หมายความรวมถึง รางระบายน้ำ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน หรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์งานทางบรรดาที่มีอยู่หรือที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวง หรือเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือผู้ใช้ทางหลวงนั้นด้วย แม้ว่าความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้าง จะได้กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม มิได้กำหนดขึ้นเพื่อเป็นหลักเกณฑ์สำหรับการก่อสร้างโดยตรง และมีได้เป็นการกำหนดนิยามโดยกฎหมาย ที่จะมีผลผูกพันให้ต้องถือตามหรือมีสภาพบังคับดังเช่นกฎหมายก็ตาม แต่หลักเกณฑ์ดังกล่าวกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตามมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง จึงสามารถนำมาใช้ประกอบการพิจารณาความหมายของถ้อยคำตามประกาศสอบราคาจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีได้ว่ามีเจตนารมณ์ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาไว้อย่างไร เพราะเป็นกรณีที่มีความเกี่ยวข้องและ

/ใกล้เคียงกัน...

ใกล้เคียงกัน ดังนั้น เมื่องานที่ผู้ถูกฟ้องคดีประกาศสอบราคาจ้างเป็นโครงการก่อสร้าง กำแพงกันดินสองฝั่งห้วยสาธารณะ ซึ่งจัดอยู่ในความหมายของงานก่อสร้างประเภท งานก่อสร้างทางตามหลักเกณฑ์ประกอบมติของคณะรัฐมนตรีดังกล่าวด้วย อีกทั้ง การแบ่งกลุ่มประเภทของงานก่อสร้างทางก็จัดแบ่งไว้ในประเภทเดียวกับงานก่อสร้างสะพาน และท่อเหลี่ยม จึงถือได้ว่าเป็นงานก่อสร้างที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกัน ดังนั้น การที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง นำผลงานการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก คสล. สายทอนชะงู หมู่ที่ ๑ ผิวจราจรกว้าง ๕ เมตร ยาว ๓๐๐ เมตร หน้า ๐.๑๕ เมตร หรือ มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ ตารางเมตร เป็นเงิน ๘๘๘,๐๐๐ บาท อันเป็นผลงานประเภท งานก่อสร้างทางและมีวงเงินไม่น้อยกว่า ๘๕๔,๕๐๐ บาท ตามประกาศเทศบาลตำบลท่าข้าม เรื่อง สอบราคาจ้าง ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ มาประกอบการเสนอราคาต่อผู้ถูกฟ้องคดี จึงถือไม่ได้ว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เป็นผู้ขาดคุณสมบัติการเป็นผู้มีสิทธิ เสนอราคาดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงรายการงานก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์ ตามใบประมาณราคาก่อสร้างงานโครงการก่อสร้างกำแพงกันดินสองฝั่งห้วยสาธารณะแล้ว เห็นได้ว่างานก่อสร้างดังกล่าวประกอบด้วยงานหลัก ๓ งาน ได้แก่ งานปรับพื้นดินเดิม และบดอัดแน่น งานคอนกรีตเสริมเหล็ก และงานดินถม ซึ่งมีลักษณะงานก่อสร้างเป็น งานคอนกรีตเสริมเหล็กเช่นเดียวกับงานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กที่ห้างหุ้นส่วน จำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง นำมาเสนอเป็นผลงาน ซึ่งคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา ได้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาอันเป็นการถือปฏิบัติตามข้อ ๓๕ ของระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีความเห็นตามบันทึกของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ว่าเป็นงานคอนกรีตเสริมเหล็กเช่นเดียวกันกับงานที่สอบราคาจ้าง อีกทั้งเมื่อพิจารณาจาก ภาพถ่ายโครงการที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างในสำนวนคดีแล้ว เห็นได้ชัดว่างานก่อสร้างโครงการ ก่อสร้างกำแพงกันดินสองฝั่งห้วยสาธารณะดังกล่าวมีลักษณะเป็นงานคอนกรีตเสริมเหล็ก และมีได้เป็นการก่อสร้างในน้ำดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างในคำอุทธรณ์ ดังนั้น ประกาศของ ผู้ถูกฟ้องคดี เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ที่ให้

/ห้างหุ้นส่วนจำกัด...

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปะเหลียนการก่อสร้าง เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในการสอบราคา จึงเป็น
การกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น ที่ศาลปกครองชั้นต้น
พิพากษายกฟ้องนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

นายพรชัย มั่นศิริเพ็ญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายไพบุลย์ เสียงก้อง
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายสุเมธ รอยกุลเจริญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสุชาติ มงคลเลิศพล
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางมณีวรรณ พรหมน้อย
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายณัฐ รัฐอมฤต

